

tal és lakás kijavítására és kibővítésére árlejtést hirdet. Ez meg is történt. Arra a munkára, amely a háború előtt 20.000 koronába került volna, most egyetlen ajánlat érkezett be. A vállalkozó ezt a munkát most 180.000 koronáért lenne hajlandó megcsinálni. A tanács kérdést intézett a mérnöki hivatalhoz is, hogy mibe kerülne házilag előállítva ez a munka. A mérnöki hivatal véleménye szerint a kijavítás és kibővítés 140.000 koronát venne igénybe. A tanács ezért azt javasolja, hogy az alsótanvai plébánia-hivatal és lakás kibővítését és kijavítását halassza el a közgyűlés a háború végéig.

A város tudvalevőleg egy munkaiskola felállítását vette tervbe. Most dr. *Orkányi Ede* kuriai bíró bejelentette a tanácsnak, hogy az igazságügyminiszter 5000 koronát engedélyezett a tervezett munkaiskola tanítói fizetéseire. A várostól csak fűtést, világitást és helyiséget kér. Február és márciusra már van is helyiség a Dugonics-utca 8. számú házban, de a jövő tanévre a városnak kell helyiségről gondoskodni. A tanács javasolja a közgyűlésnek a bejelentés jóváhagyó tudomásulvételét.

Brassó fölrít a kormányhoz az erdélyi hadikárok mielőbbi megtérítése ügyében. A fölrítot csatlakozás végett megküldte Szegednek is. A tanács javasolja, hogy a közgyűlés forduljon hasonló fölrítással a kormányhoz.

Pest-vármegye törvényhatósága a csehek ellen hozott határozatot, amelyben lemmény hangon kel ki a cseheknek a lapokban és az osztrák képviselőházban elhangzott magyarfó beszédei ellen és visszautasítja a rájuk szórt rágalmakat. A tanács hasonló szellemű fölrít küldését javasolja.

Kolozsvár közgyűlése fölrítban azt kéri, hogy Romániával csak olyan határküzgázítással kössünk békét, amely a magyar védelem szempontjának megfelel. A tanács nem javasolja hasonló fölrít küldését, miután a békét ugyanis a legmegfelelőbb szempontok szerint foglalják megkötni. Sopron vármegye törvényhatósága a Moldvában és Besszarábiában lakó magvarság sorsán kíván segíteni. A tanács hasonló szellemű fölrít küldését javasolja.

Csonka Ferenc, a városi vegyvizsgáló állomás vezetője jelenti, hogy a paprikavizsgálatok a múlt évben 16.000 korona tiszta jövedelmet eredményeztek. Ezt az összeget a vegyvizsgáló állomás személyzetének jutalmazására kéri fordítani a hivatalos órákon túli munkáért. A tanács az összeg szétosztásával várni kíván, amíg a miniszter erről az összegről maga rendelkezik, miután a miniszter ezt a jogot magának tartotta fenn.

Dr. *Somogyi Szilveszter* polgármester átírt a tanácshoz a Csongrádi-sugarút melletti citekföldek eladása iránt. A tanács javasolja a citekföldek eladását.

Dr. *Wolff Ferenc* tisztii főorvos jelentése szerint a múlt hóban a közegészségügyi viszonyok — ami a szokványos ragályos betegségeket illeti, — novemberhez viszonyítva lényeges javulást mutatnak. A hasihagyymáz és vörheny ugyanis jelentékenyen csökkent és csak a roncsoló toroklob emelkedett kis mértékben. A népességi mozgalom eredménye a következő: élve született 84 fiu, 55 lány, összesen 139, meghalt 90 fiu, 113 lány, összesen 203. A népességi szaporulat tehát minusz 64, az előző hónapban minusz 86. Kórházi ápolásra fölvettek decemberben a közkörházba 232 beteget, gyógykezelés alatt álltak 551-en, akikből gyógyultan távozott 176, javult 77, gyógyulatlan távozott 9 beteg.

Jánosy Gyula kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a múlt hóban összesen négy iskolát és 29 tantermet látogatott meg. A tanítás mindenütt zavartalanul folyt és a tanulók iskolabajjárása megfelel a várakozásoknak. Örvendetes dolog, hogy az alsóvárosi községi elemi-iskola épülete, amely eddig katonai célokra le volt foglalva, most fölszabadult. Így most több, mint 1000 gyermek mindennapos tanításban részesülhet és pedig zavartalanabban, mint eddig. A tanítók közreműködése következtében 13 iskolában a hetedik magyar hadikölesönre összesen 1,284,064 korona hadikölesönt jegyeztek. Ez az eredmény azonban még nem végleges.

Harsányi Elemér kir. főügyész jelentése szerint a múlt év decemberében a törvényszéki fogházban rend és tisztaság volt, szökési eset nem fordult elő. Az egészségi állapot kedvező volt, ragályos betegség nem fordult elő. Decemberben 83 jogerősen, 10 felebbezés alatti elítelt és 174 vizsgálati fogoly volt a törvényszéki fogházában. A rabok munkájából a kincstár részére 371 korona 98 fillér folyt be.

386 hadiárvét látott el téliruhával a szegedi árvaszék.

— összeírják az összes hadbavonultakat, elűnteket, rokkantakat, hadiárvékat és özvegyeket. — A közigazgatási bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged közigazgatási bizottsága kedden délután tartotta meg rendes havi ülését, amelyen szokásos jelentéseiket terjesztették be az egyes szakeladók. Az ülésen dr. *Kelemen Béla* főispán távollétében dr. *Somogyi Szilveszter* polgármester elnökölt. A szakeladók jelentéseit a bizottság tudomásul vette. Jelentőségben kiemelkedik az ülés tárgyai közül dr. *Pálffy József* árvaszéki elnök jelentése, aki előadása során az önálló szociálpolitikai ügyosztály létesítését is érintette. Az árvaszéki elnök jelentése egyébként a következő:

— 1917 év folyamán az árvaszéknél iktatást nyert 17761 ügy, 1804-gyel több, mint az előző évben. A közigazgatási hivatalban iktatva lett 7438 ügy, 1212-vel több az előző évnél. A kiskorúak létszáma 12397, a gondnokoltak létszáma 309, a hadiárvék létszáma 1086 volt 1917 december 31-én. Az árvaszéki pénztár összjótartalma 13.680,952 kor. 15 fill., hadiárva alap vagyona dec. 31-én 10.506 kor. 77 fill. Az elmúlt évben 28.231 kor. 12 fillért költöttünk a hadiárva-alapból szegénysorsú hadiárvék felruházására. Raktári készletünk felhasználásával 386 hadiárvét láttunk el meleg téli ruhával és cipővel. Kiemelendő, hogy egyetlen egy rászorult hadiárvét sem utasítottunk el ruha- és cipősegély iránti kérelmével és még ma is olyan raktárral rendelkezünk, hogy a később jelentkezőket ki tudjuk elégíteni.

A 7. hadkölesönre 331.950 koronát jegyeztünk. A gyámoltak és gondnokoltak hadikölesönjegyzése ezzel 2,464,550 koronára emelkedett.

Az árvaszék ügyforgalma a háborúval kapcsolatosan nemcsak a hadiárvék emelkedő száma, hanem a hadbavonultak, hadifogságba esettek és elűntek, valamint ezek kiskorú hozzátartozóinak gyámhatósági beavatkozást igénylő és vagyoni jogi kérdéseinek ellátása miatt oly hatványozott mértékben növekedett, hogy azt a jelenlegi munkaerővel rövidesen már nem leszünk képesek ellátni. Az ügyek elintézését még azon technikai akadályok is gátolják, hogy a tanjai polgárságot az egész nyári dologidő alatt nem idéztük épp azért, hogy a közre nagyfőntosságú gazdasági munkák ellátásában ne hátráltassuk. Most pedig téli időben a közlekedési akadályok miatt csak nagyon szorványosan je-

lentkeznek, úgy hogy a legtöbb esetben a közigazgatás helyszíni tárgyalásokkal kell az ügyeket tisztázni. Ez minden esetre az ügyek ellátására hasznos és a közönség érdekeinek is megfelelőbb, azonban oly nagy idővesztéssel és költséggel jár, hogy az a közigazgatási és a kezelő személyzet elégtelensége mellett rendszeressé nem tehető.

Végül jelentem, hogy az Országos Hadi-gondozó Hivatal igen súlyos feladat elé állította az árvaszéket akkor, amidőn az összes hadbavonultak, elűntek, rokkantak, hadiárvék és özvegyek összeírását és kimutatásba foglalását elrendelte. Az összeírás munkálatait, amint a Hadigondozótól a szükséges nyomtatványok megérkeznek, fogantatosítani fogjuk. Ez az összeírás fogja a megelőzés igazságos megosztásának alapját képezni s így előszörban a családvezetők érdeke, hogy minél gyorsabban elkészüljön és minél pontosabb adatokat tartalmazzon. Ebből kiindulva az összeírást a város belterületén hirdetmény, a külterületen ismételtén csak a sokat igénybe vett és mindenkor készségesen buzgólkodó tanítószög utján vélem fogantatosíthatónak.

Mint a háború alatt — a legtöbb közhivatal, úgy az árvaszék is a törvényben — körvonalazott hatáskörén kívül szociális feladatok megoldásán és hatósági irányításán munkálkodik és az ügyek aktaszerű elintézése mellett a gyakorlati élet által ugyszólván naponkint felszínre hozott újabb és újabb szociális feladatok megoldásának szolgálátában áll. A hadiárvék felruházásán, a hadikölesönpropagandán, az önjogi hadbavonultak családi és vagyoni jogi kérdéseinek intézésén túl a főispán ur megbízásából legutóbb a katonák meleg ruhával ellátásának ügyét is hivatalom intézte és az idevonatkozó társadalmi akció első eredményeként 1000 pár meleg harisnyát már rendeltetési helyére juttattam.

Mindezen ügyek és folyton szaporodó szociális feladatok egvényesen rávezetnek bennünket arra a gondolatra, hogy ezen feladatok egvséges, szakszerű, hatósági irányítására külön hatósági szerv létesítése már is szükségessé vált. Szerény véleményem szerint egészen külön és önálló szociálpolitikai osztály szervezése és felállítása lenne kívánatos. De nincs kizárva, hogy megoldást találjunk egy ily hatósági szervnek az árvaszék kebelében való létesítésére is,

Délmagyarország jótékonycélu hangversenyei

NYIREGyhÁZy ERVIN

zongoraművész hangver-

sénye 1918. Január 29-én

este 8 órakor a „Tisza“

... nagyfermében ...

Helyárak 10, 8, 6, 4, és 2 kor. Páhoj 30 kor.

Jegyek előre válthatók Várnag L. könyvkereskedésében, a „Délmagyarország“ kiadóhivatalában.